

ת"פ 45516/08/21 - מדינת ישראל נגד אלירן סער

בית משפט השלום בתל אביב -יפו
ת"פ 45516-08-21 מדינת ישראל נ' סער

לפני כבוד השופט הבכיר שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ניצן פרידמן
פרקליטות מחוז תל אביב (פלילי)
נגד
הנאשם: אלירן סער
ע"י ב"כ עו"ד שי רודה

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הראיות, בביצוע העבירות הבאות: **ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים**, לפי הוראות סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים); **החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית**, לפי הוראות סעיף 7(א) יחד עם סעיף 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; **חצרים**, לפי הוראות סעיף 9(א) יחד עם סעיף 9(ד) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; **כלים**, לפי הוראות סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים; ו**נטילת חשמל**, לפי הוראות סעיף 400 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).
2. כפי שנקבע בהכרעת הדין, במשך תקופה של כחצי שנה (בין חודש פברואר 2021 לבין יום 10.08.2021) החזיק הנאשם בדירת מרתף בת שלושה חדרים במבנה מגורים ברחוב ז'בוטינסקי בחולון, השייך להוריו, וכן ביחידת דיור בחלקו האחורי של המבנה, שבה התגורר.
3. במהלך חודש פברואר 2021, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, הקים הנאשם בדירת המרתף מעבדה לשם גידול, ייצור, הפקה והחזקת סמים מסוכנים מסוג קנבוס, תוך שצייד אותה בציוד המתאים לצורך זה. ביום 10.08.2021 החזיק הנאשם במעבדה וביחידת הדיור **127 שתילים** ופרחים של סמים מסוכנים מסוג קנבוס, במשקל כולל של **32.7 ק"ג נטו**. עוד החזיק הנאשם במשקל אלקטרוני ובמכשיר המשמש לאידוי הקנבוס ולצריכתו. לשם תפעול המעבדה נטל הנאשם במרמה חשמל בשווי שאינו ידוע למאשימה, על ידי כך שהתחבר לרשת החשמל תוך עקיפת המונה.
4. הכרעת הדין היא מפורטת ופשיטא כי אין מקום לחזור כאן על כל קביעותיה, כאשר המפורט להלן הוא לצרכי גזר הדין בלבד. יוקדם ויוער כי בתשובה לאישום - שנשמעה עוד בהליכים המקדמיים - הוצב על ידי ההגנה גדר מחלוקת מצומצם, שעיקרו בטענה המשפטית כי הנאשם היה בגדר "מסייע" בלבד, להבדיל מ"מבצע עיקרי", שכן (כך לפי הטענה) הוא רק עזר לאחרים בתפעול המעבדה ולא היה חלק מהתכנון (ר' בהכרעת הדין, פסקה 3). ואולם, על אף גדר מחלוקת מצומצם-לכאורה זה ניהל הנאשם - כפי זכותו - משפט

בהיקף ניכר, שבמהלכו אף העלה טענות הגנה נוספות.

5. מכל מקום, הטענה העיקרית הנ"ל - בדבר היות הנאשם מסייע לאחר או לאחרים, שהיתה גם טענה כבושה משום שהועלתה רק בשלב המשפט - נדחתה לחלוטין בהכרעת הדין. נקבע, כי מדובר בגרסה מעורפלת וקלושה, חסרת היגיון פנימי (ר' בהכרעת הדין, פסקה 69 ואילך). עוד נקבע, כי מדובר בגרסה הסותרת חזיתית את התוודות הנאשם במסגרת חקירת המשטרה. כפי שהוסבר שם (בפסקה 67), התוודותו זו של הנאשם לא היתה התוודות סתמית, בעלמא, אלא מרובת פרטים. הנאשם תיאר מצוקה כלכלית, שעמדה לדבריו ברקע הקמת המעבדה, הסביר את מקור הכספים ששימשו אותו בהקמתה ומסר התייחסויות מפורטות נוספות, לרבות לעניין משך זמן הפעלת המעבדה. בנוסף הכחיש הנאשם, קטגורית, כי היו שותפים או מעורבים נוספים במעבדה.

6. על רקע כל אלה - ובהתחשב במכלול הראיות שהובאו לפני בית המשפט - נקבע בהכרעת הדין כי הנאשם לא היה בבחינת מסייע גרידא, לאחר או לאחרים, אלא בגדר "אדון העבירה" ממש. זאת, הגם שבקביעה זו אין כדי לשלול את האפשרות כי מאן דהוא אמנם סייע לנאשם בהקמת המעבדה או בתפעולה, כמו גם את האפשרות כי הנאשם ביקש לשבש את החקירה נגד שותף שכזה בהסתרת קיומו ופרטיו מחוקרי המשטרה (ר' בהכרעת הדין, פסקה 74). עוד יש לציין כי בשולי הכרעת הדין נדחתה בקשת המאשימה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים", בעיקר משום שסוגיית הרווח שהנאשם הפיק מביצוע העבירות או היה אמור להפיק מביצוען כלל לא נדונה במסגרת שמיעת הראיות (שם, פסקה 84).

ב. עיקר טיעוני הצדדים:

7. ב"כ המאשימה לא הגישה ראיות לקביעת העונש. מנגד, ב"כ הנאשם הגיש, כראיות לקביעת העונש, את המסמכים הבאים: (א) תעודת הגירושין של הנאשם (מיום 12.12.2019) (סומנה 1/ס); (ב) דוחות אודות תיקי הנאשם במערכת ההוצאה לפועל (מיום 10.01.2022) (סומנו 2/ס); (ג) שלושה מסמכים בעניין מצבו הרפואי של אביו של הנאשם (מיום 27.10.2021, מיום 02.01.2022 ומיום 29.12.2021) (סומנו 3/ס עד 5/ס).

8. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על עובדות האירוע מושא כתב האישום, כפי שנקבעו בהכרעת הדין. ב"כ המאשימה הדגישה במיוחד את ההיקף המשמעותי של המעבדה, בה גידל הנאשם **127 שתילים** של סמים מסוכנים מסוג קנבוס במשקל כולל (כולל סמים נוספים שהחזיק) של **32.7 ק"ג נטו**. עוד הדגישה ב"כ המאשימה את התכנון וההכנות שנדרשו לצורך הקמת המעבדה, לרבות ברכישת ציוד ייעודי רב שכלל דשנים, מאווררים, מנורות ושנאים.

9. אשר לערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה ממעשי הנאשם, ציינה ב"כ המאשימה את ההגנה על בריאות הציבור ואת ההגנה על הציבור מפני ביצוע העבירות המצטרפות לגידול סמים, לרבות הסחר בהם על כל הנלווה לכך. עוד הטעימה ב"כ המאשימה את גניבת החשמל, באמצעות עקיפת המונה, מעשה שאף יצר סיכון חמור למבנה כולו בשל האפשרות לגרימת שריפה.

10. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה הגישה ב"כ המאשימה קלסר פסיקה הכולל אסמכתאות שונות. במיוחד הדגישה התובעת את המקרה מושא רע"פ 3097/22 **פפו נ' מדינת ישראל** (10.05.2022) בו נקבע בגין עבירות דומות - גם במהותן וגם בהיקפן, הגם שללא גניבת חשמל - מתחם עונש הולם שבין 15 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל. עוד הפנתה ב"כ המאשימה לרע"פ 6041/18 **כהן נ' מדינת ישראל** (22.10.2018). באותו מקרה דובר במעבדה לגידול קנבוס שבה נתפסו סמים מסוכנים במשקל של 39.5503

ק"ג ואף בוצעה גניבת חשמל, ונקבע מתחם עונש הולם שבין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה עתרה לאימוץ מתחם זה גם בענייננו.

11. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם ציינה ב"כ המאשימה כי מדובר בנאשם שלא נטל אחריות על מעשיו וניהל את משפט במלואו, אך גם בנאשם ללא עבר פלילי ואב לילד קטן. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה למיקום הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם לו טענה, לצד השתת ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי וקנס כספי.

12. ב"כ הנאשם, מצידו, הרחיב בטיעונו וביקש בכל לשון של בקשה להקל עם מרשו ולהימנע משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח. ב"כ הנאשם ביקש ללמוד משינוי החקיקה האחרונים - לעניין החזקת סמים מסוכנים מסוג קנבוס לשימוש עצמי - כי במעשי הנאשם, שעניינם היה בגידול סמים מסוג זה, לא היתה משום פגיעה משמעותית או ניכרת בערכים החברתיים המוגנים. עוד ביקש ב"כ הנאשם ללמוד נסיבות קולה מהקביעה בהכרעת הדין, שלפיה לא ניתן לשלול כי מאן דהוא כזה או אחר סייע לנאשם, כמו גם מהקביעה כי לא הוכח שהנאשם הפיק רווח מביצוע העבירות (ר' בפרוטוקול, עמ' 98 שורה 26 ואילך).

13. הסיניגור אמנם ער לכך שהקמת מעבדה - כגון זו בה עסקינן - נדרשת לתכנון ולהכנה. עם זאת, בד בבד הוסיף הסיניגור וטען כי לא מדובר במעבדה "מתוחכמת", שאף ספק אם ניתן להגדירה כ"מעבדה"; ומכל מקום אינה מעבדה שלהקמתה נדרשו סכומי כסף גדולים כפי שנקבע במקרים אחרים שנדונו בפסיקה. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם למקרה מושא רע"פ 5293/18 **חכים נ' מדינת ישראל** (12.07.2018), שם דובר בנאשם שצייד מעבדה - בה נתפסה כמות סמים דומה לענייננו - בציוד בשווי כולל של 150,000 ₪ (אך ללא גניבת חשמל, ובמשך תקופה של כחודשיים בלבד). באותו מקרה נקבע מתחם עונש הולם שבין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל, אך למרות זאת עתר הסיניגור לקביעת מתחם עונש הולם, בענייננו, שתחילתו בשישה חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות.

14. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם הרחיב הסיניגור בתיאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, שהוא גרוש ואב לילד בן 7. הנאשם עובד קשה לפרנסתו, מתמודד עם חובות, משלם מזונות לגרושתו וגם מחזיק בילד במשמורת משותפת. בנוסף מטפל הנאשם, במסירות, באביו החולה. בנסיבות אלה, שליחת הנאשם לנשיאת מאסר בפועל תפגע באופן קשה לא רק בנאשם אלא גם במשפחתו ולפיכך ביקש הסיניגור מאוד להימנע מכך.

15. עוד הפנה ב"כ הנאשם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, לפני כמעט שנתיים ימים, כאשר מאז עושה הנאשם - שהוא אדם ללא כל רישומים פליליים קודמים - כל שביכולתו על מנת לשוב למוטב ולא ביצע כל עבירה נוספת. ב"כ הנאשם ער לכך שכיוון שהנאשם ניהל משפט הוא אינו זכאי להקלה הניתנת למי שנוטל אחריות על מעשיו, אך ביקש לפנות לרחמי בית המשפט. ב"כ הנאשם הדגיש מאוד את המקום שיש ליתן לרחמים, גם במסגרת גזירת העונש בפלילים. בהקשר זה הפנה הנאשם לאופיו הנוח והנעים של הנאשם, כפי שנתגלה גם במהלך ניהול המשפט, ועתר כאמור לרחמי בית המשפט ולהסתפקות בהשתת עבודות שירות בלבד.

16. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, אמר: **"אני לא מתנער מאחריות... אני ממש ממש רוצה להתחיל לנשום את החיים בצורה אחרת לכוון אותם בצורה אחרת ויש לי שאיפות זה תוקע אותי מאוד המהלך הטיפשי שעשיתי. אני כן מבקש מבית משפט להתחשב בעובדה כדי לראות את החומר האנושי לדעת מי ולאיפה בית הכלא ובית מעצר למי שייך. אני כן לוקח אחריות, אני כן רוצה לתת וחשבון..."** (בפרוטוקול, עמ' 100 שורה 24 ואילך).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם:

17. בהתאם להוראות חוק העונשין, בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לאירוע שבגיניו הורשע הנאשם, וזאת בהתאם לעיקרון ההלימה. בהקשר זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.

18. כידוע, הפסיקה חוזרת ומדגישה את חומרתן של עבירות הסמים, הן בשל הסכנה הנשקפת לבריאות הציבור מצריכתם של סמים מסוכנים והן בשל היותן גורם "מחולל פשיעה", דהיינו: גורם הכרוך או אף עומד ביסוד ביצוען של עבירות רבות אחרות. ברי אפוא כי ביצוען של עבירות סמים פוגע, ובמידה משמעותית, בערכים החברתיים של ההגנה על שלום הציבור ועל בריאותו מפני הנזקים הישירים והעקיפים, אשר נגרמים עקב השימוש בסמים מסוכנים. מידת הפגיעה בערכים החברתיים היא גדולה במיוחד כאשר מדובר בהקמת מעבדות לגידול ולייצור סמים מסוכנים, שכן מעבדות כאלה מאפשרות ייצור סמים בהיקפים משמעותיים; ועל כן לא ניתן לראות בעובדה שהנאשם גידל "רק" סמים מסוכנים מסוג קנבוס משום נסיבה מקלה משמעותית.

19. ב"כ הנאשם הדגיש שוב ושוב את היות הנאשם אדם נורמטיבי לחלוטין. ואולם, מעבר לכך שמדובר בהיבט שעניינו בגזירת הדין בתוך מתחם העונש ההולם לא למותר לציין כאן, כך למרבה הצער, כי גם אנשים נורמטיביים העובדים למחייתם, וללא כל הסתבכות קודמת עם החוק בעברם, מתפתים לעיתים להקמתן של מעבדות לגידול וייצור סמים מסוכנים; כאשר דווקא היבט זה מלמד על חשיבות שיקולי ההרתעה בכגון דא (ר' והשווה, למשל, ת"פ (שלום ת"א) 59811-06-20 **מדינת ישראל נ' קושנרקו** (20.10.2021)).

20. עניין **קושנרקו** הנ"ל - כמו גם האסמכתאות המאוזכרות בו - רלוואנטי גם לעניין מדיניות הענישה הנהוגה. שם נקבע, לגבי מעבדה בה נתפסה כמות סמים של 40 ק"ג, מתחם עונש הולם שבין 14 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל. למדיניות הענישה הנהוגה ר' גם ת"פ (שלום ת"א) 61659-01-20 **מדינת ישראל נ' בלולו** (30.12.2021), עפ"ג (מחוזי ת"א) 4148-02-22 **בלולו נ' מדינת ישראל** (11.07.2022). בערעור דשם נקבע כי במתחם עונש זהה - לגבי מעבדה בה גודלו 290 שתילים של סמים מסוכנים מסוג קנבוס, במשקל כולל של 30 ק"ג נטו - אין כל חומרה, הגם שלגבי המקרה הקונקרטי הוחלט לחרוג לקולה מהמתחם משיקולי שיקום.

21. במקרה דנא מדובר בכמות סמים מסוכנים פחותה מזו שנתפסה בעניין **קושנרקו**, שכן בסך הכל נתפסו ברשות הנאשם 32.7 ק"ג סמים נטו. עם זאת התקיימו בעניינו נסיבות חומרה נוספות, שכן הנאשם תפעל את המעבדה במשך כחצי שנה, תוך גניבת חשמל, מעשה שמעבר לגניבה כשלעצמה גם העמיד בסיכון את המבנה כולו - בו לא רק הוא התגורר אלא גם הוריו. במכלול נסיבות אלה אני קובע אפוא את מתחם העונש ההולם, במקרה זה, בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

ד. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

22. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40יא לחוק העונשין.

23. אשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו הם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם, יליד שנת 1985 (כבן 38 שנים כיום), אין הרשעות קודמות. מדובר, כמובן, בנסיבה מהותית לקולת העונש.

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו - הטלת עונש של מאסר בפועל תפגע הן בנאשם והן במשפחתו (בנו הקטן ואביו המבוגר), ויש להתחשב בנתון זה.

הודאה ונטילת אחריות - על אף גדר מחלוקת מצומצם לכאורה ניהל הנאשם משפט בהיקף נרחב למדי, שבמהלכו נשמעו עדים רבים. זו היתה כמובן זכותו הבסיסית של הנאשם לנהוג כך וממילא אין לזקוף זאת לחובתו (ור' גם בהוראות סעיף 40א(6) סיפא לחוק העונשין). עם זאת, בנסיבות אלה אין הנאשם זכאי להקלה הניתנת למי שמודה באשמה ונוטל אחריות על מעשיו.

נתוניו האישיים של הנאשם ונסיבות חייו - לנאשם נסיבות חיים מורכבות, כאמור בטיעון הסניגור, הגם שלא מדובר בנסיבות חיים יוצאות דופן. במהלך המשפט גם נתברר כי הנאשם הוא אדם נעים הליכות, תכונה שניכרת בין השאר בדרך התבטאותו. עם זאת, בהקשר זה לא למותר להזכיר כי הנאשם העיד על עצמו כאדם שבמצבי מצוקה נכון לעבור על החוק, לרבות בדרך של אמירת שקרים לבלשים ולחוקרי משטרה לצורך שיבוש חקירה (ר' בפסקה 61 להכרעת הדין).

חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות - מאז תום ביצוע העבירות חלפו כבר כמעט שנתיים ימים. ואולם, הנאשם הוא זה שבחר לנהל משפט ממושך, הן בשלב הדיונים המקדמיים והן בשלב שמיעת הראיות. שוב, כמובן שהיתה זו זכותו המלאה של הנאשם לנהוג באופן זה - אך בנסיבות אלה אין לזקוף את חלוף הזמן לחובתה של המאשימה.

24. המסקנה המתבקשת ממכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כי במקרה זה נסיבות הקולה עולות במשקלן על נסיבות החומרה. עם זאת, נסיבות החומרה אינן מאפשרות, כפי שטענה ב"כ המאשימה, לגזור את דינו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם. אני קובע אפוא את עונשו של הנאשם, ברכיב המאסר בפועל, לתקופה של 14 חודשים.

25. נוכח טיב העבירות יש להשית על הנאשם גם ענישה כלכלית. עם זאת, בהתחשב בכך שסוגיית הרווח שהנאשם הפיק או אמור היה להפיק מביצוע העבירות כאמור לא נדונה בפניי, ותוך התחשבות גם במצבו הכלכלי של הנאשם וגם בכך שדינו נגזר בזה למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח - שיפגע כמובן ביכולתו להתפרנס - איני מוצא מקום להחמיר עם הנאשם ברכיב הענישה הכלכלי.

ה. סוף דברי:

26. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שירות בתי הסוהר.

על הנאשם להתייצב לנשיאת עונשו בבית המעצר ניצן, או במקום אחר שייקבע שירות בתי הסוהר, ביום 20.08.2023 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשם יתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח עריכת "מיון מוקדם" לנאשם אשר יקל על קליטתו בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה לפי הוראות פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

(ד) קנס בסך של 5,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו.

עמוד 5

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.11.2023 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.

(ה) חילוט הרכוש ששימש לביצוע העבירות, כמפורט בבקשה שבסיפא לכתב האישום, וזאת מכוח הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969.

ככל שנותר בתיק בית המשפט - או בתיקים קשורים - פיקדון שהופקד מטעם הנאשם, בהסכמת ההגנה יקוזז הפיקדון לתשלום הקנס, כאשר הנאשם יידרש לשלם רק את יתרת הסכום שתיוותר.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה. הסמים יושמדו.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז תמוז תשפ"ג, 05 יולי 2023, במעמד הצדדים.